

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

Programul electoral al Partidului Liberal

(Alegerile parlamentare 2009)

C U P R I N S

Starea actuală a Republicii Moldova

Programul electoral al Partidului Liberal

- I. Consolidarea statului de drept
- II. Dezvoltarea economică
- III. Politica externă
- IV. Educația și Cercetarea
- V. Tineretul și Sportul
- VI. Sănătatea
- VII. Familia, Asistența socială, Egalitatea de șanse
- VIII. Cultura
- IX. Protecția mediului înconjurător
- X. Problema transnistreană

Starea actuală a Republicii Moldova

Partidul Liberal constată că guvernarea comunistă, care s-a întins pe o perioadă de 8 ani, a condus Republica Moldova spre falimentul general al statului. Crizele multiple afectează profund toate domeniile vieții politice, economice, sociale: economia nu funcționează și nu produce bunuri și valori; costurile vieții au crescut de trei ori pe fondul unor creșteri salariale și de pensii ne semnificative; agricultura și zona rurală sunt menținute într-o stare cronică de subdezvoltare; serviciile din domeniul sănătății au devenit inaccesibile pentru majoritatea populației; sistemul de educație și cercetare este neperformant și necompetitiv; infrastructura se află într-un avansat proces de degradare; securitatea energetică este permanent sub presiune și șantaj, fiind dependentă de o singură sursă – Federația Rusă; conflictul transnistrean continuă să reprezinte o amenințare la adresa securității Republicii Moldova și a celei regionale; statul de drept, instituțiile democratice, drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt grav afectate de modelul de guvernare totalitar comunist; autoritatea de stat și instituțiile administrației centrale sunt subminate de corupție; sărăcia a devenit un fenomen social generalizat; șomajul și emigrarea populației au căpătat proporții de masă. Toate acestea în ansamblu pun în pericol însăși existența Republicii Moldova.

Partidul comunist a lichidat separația puterilor legislativă, executivă și judecătorească în stat, subordonându-le președintelui, care este și președintele PCRM. Parlamentul, transformat în mașină de vot a comuniștilor, a adoptat o legislație antidemocratică, iar societatea civilă a fost eliminată din procesul legislativ. Au fost restrânse drastic drepturile și libertățile cetățenilor, activitatea partidelor politice a fost obstrucționată și limitată. A fost supradimensionat statutul structurilor de forță ale statului, acordându-li-se atribuții excesive care au condus la abuzuri împotriva cetățenilor, partidelor politice și societății civile. Partidul de guvernământ a instituit un monopol asupra CCA și a mediilor de informare publice și a limitat exercitarea democrației în condiții de pluralism politic. Puterea

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

judecătorească a fost aservită guvernanților, întrucât numirea în funcție a judecătorilor și președinților instanțelor de judecată se înfăptuiește în mod abuziv de către președintele republicii.

În prezent, Republica Moldova este cel mai sărac stat din Europa, cu cel mai mic PIB pe cap de locuitor și cu cele mai mici salarii. Datoria externă este enormă - 4 miliarde de dolari – și urmează a fi plătită pe parcursul mai multor generații viitoare. Economia se confruntă cu mari probleme, precum: dependența exclusivă de resursele energetice importate din Rusia; producția nu acoperă necesitățile de consum ale pieței interne; piața internă depinde de produsele de import, iar balanța comercială este negativă; proasta gestiune a banilor publici și dependența economiei de asistența financiară externă; infrastructura slab dezvoltată și subfinanțată; lipsa oportunităților de dezvoltare a mediului de afaceri și a pieței muncii. Satele și agricultura au avut cel mai mult de suferit de pe urma politicilor incompetente ale comuniștilor. Actualmente, doar 15 % din localitățile rurale pot să-și asigure o dezvoltare independentă. Republica Moldova, din stat exportator, a devenit importator de produse agroalimentare. Doar 40% din populația localităților rurale dispun de apă potabilă din rețeaua publică și doar 17 % beneficiază de servicii de canalizare. Peste 40% din localitățile rurale nu au drumuri cu suprafață rigidă, care să permită accesul la rețeaua republicană de drumuri, iar majoritatea drumurilor comunale sunt distruse. Exodul populației, fuga de sărăcie și de regim a atins cote fără precedent – peste un milion de oameni au plecat peste hotare.

Sistemul de asistență socială nu asigură pensii și alocații suficiente pentru a acoperi minimul de existență pentru pensionari și invalizi, pentru categoriile de populație defavorizate. Medicina a devenit atât de scumpă, încât serviciile de calitate și le poate permite doar o minoritate din societate. În ansamblu, sistemul de sănătate este perimat, iar instituțiile medicale – îmbătrânite moral și fizic. Din peste 1000 de localități rurale, 300 nu au medici de familie. Asigurarea medicală obligatorie, introdusă de guvernarea comunistă, a fost un eșec. Efectele crizei din acest domeniu se traduc într-o rată a mortalității mai mare decât cea a natalității. Sporul natural al populației este negativ.

În domeniul educației și cercetării, devenit neperformant și necompetitiv, guvernarea comunistă a aplicat în mod premeditat politici de marginalizare socială a intelectualității, iar sectorul a fost în permanență subfinanțat. Salariile profesorilor preuniversitari și universitari, bursele studenților sunt cele mai mici din țările din regiune. Aceeași politică distructivă a fost aplicată și în domeniul culturii.

Partidul comunist de guvernământ a promovat o politică externă de izolare a Republicii Moldova, de subordonare a intereselor de stat unor interese străine. Această politică a avut ca efect îndepărtarea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, răcirea relațiilor cu țările din UE, pierderea credibilității și prestigiului în fața structurilor europene și organizațiilor internaționale, înrăutățirea relațiilor cu România și cu Ucraina, exacerbarea importanței parteneriatului cu Federația Rusă.

În concluzie:

Pe parcursul a 8 ani de guvernare comunistă, Republica Moldova a fost transformată dintr-un stat democratic într-o dictatură totalitară comunistă, unde puterea a fost concentrată în mâinile unei singure persoane – președintele PCRM, devenind cel mai sărac stat din Europa, cu cel mai mic PIB pe cap de locuitor și cu cele mai mici salarii; datoria externă a atins cifra astronomică de 4 miliarde de dolari; au fost aplicate politici premeditate de sărăcire a populației, de depopulare a republicii și de stimulare a emigrării peste hotare a peste 1 milion de cetățeni; de izolare internațională și de aservire a intereselor statului intereselor PCRM și ideologiei acestuia, încalcându-se astfel Constituția și urmărindu-se scopul ocult de

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

desființare în final a independenței politice și suveranității Republicii Moldova și de transformare a ei într-un stat-marionetă.

Această politică a partidului comunist de guvernământ a condus Republica Moldova la falimentul general al statului și al societății și trebuie respinsă de către cetățeni cu toată puterea și convingerea, pe cale democratică, deoarece reprezintă la ora actuală principalul pericol care ne amenință viața și viitorul.

Programul electoral al Partidului Liberal

Partidul Liberal are două obiective fundamentale: pe plan intern - lichidarea sărăciei - problema principală cu care se confruntă majoritatea populației Republicii Moldova. Sărăcia poate fi lichidată doar prin instaurarea unui climat economic bazat pe libera inițiativă, pe stabilitate legislativă în domeniu, pe reglementări minime din partea statului, prin legi noi care să stimuleze creșterea economică, atragerea investițiilor străine, dezvoltarea infrastructurii economice - în condiții egale pentru toți - și nu o economie doar pentru cei de la putere și pentru clanurile lor. Principalul instrument al statului în politica economică este politica fiscală – impozitele. Numai prin aplicarea unei politici fiscale inteligente, a unor legi de factură europeană, în condițiile unei justiții independente și necorupte, unei guvernări drepte, nepărtinitoare, adică necomuniste, putem lichida sărăcia.

Pe plan extern - aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, care este spațiul de civilizație, democrație, drept, prosperitate, dezvoltare durabilă și securitate. Partidul Liberal va restabili credibilitatea Republicii Moldova în fața organismelor europene și internaționale, va obține pentru cetățenii Republicii Moldova libera circulație în țările UE și simplificarea mecanismului de redobândire a cetățeniei române de către cetățenii în drept.

Partidul Liberal va elimina consecințele negative ale dictaturii comuniste din ultima perioadă, care a afectat profund funcționarea statului de drept, instituțiile centrale ale statului, organismele publice, societatea civilă, libertățile democratice, economia, relațiile externe și, nu în ultimul rând, va lupta pentru stărpirea corupției, fenomen care s-a adâncit tocmai în perioada guvernării comuniste. Partidul Liberal va acționa eficient în vederea capitulării definitive a ideologiei comuniste și a readucerii Republicii Moldova în spațiul civilizației europene.

Programul electoral al Partidului Liberal este realist, aplicat la particularitățile socioeconomice ale Republicii Moldova. Axa principală a Programului este vectorul european pe toate dimensiunile: politică, economică, juridică, educațională, socială, culturală, mediatică. Programul se articulează pe un principiu fundamental: libertatea, inclusiv libertatea alegerii pe care o vor exercita cetățenii atunci când vor decide cui să încredințeze votul în alegerile parlamentare din 2009. Acest program poate fi aplicat în baza unui mandat legislativ oferit PL cu toată încrederea de către alegători.

Programul electoral al Partidului Liberal este programul care va desprinde definitiv Republica Moldova de trecutul comunist totalitar, o va moderniza ca stat, o va așeza pe drumul european al prosperității, îi va oferi omului demnitatea și încrederea într-un viitor bun, pe care le merită

I. Consolidarea statului de drept

Partidul Liberal, aplicând și respectând aquis-ului comunitar în perspectiva aderării la Uniunea Europeană, își asumă garantarea constituțională a drepturilor omului și crearea unui cadru juridic adecvat statului de drept, care să stimuleze evoluțiile pozitive din sistemul economic în vederea

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

creșterii nivelului de trai. Libertatea mass-media, pluralismul politic, asigurarea funcționării separației puterilor în stat, independența justiției, protejarea intereselor cetățenilor de către organele de drept sunt angajamente ferme, care nu pot fi negociate. Astfel, direcțiile de acțiune ale Partidului Liberal vor fi:

Adoptarea unei noi Constituții, pornind de la cadrul constituțional actual, completat cu următoarele principii

- Realizarea reformei imunității parlamentare, conform recomandărilor Comisiei de la Veneția;
- Respectarea drepturilor omului, în special a inviolabilității domiciliului și a corespondenței, aplicarea restrângerii acestor drepturi doar în condițiile Constituției și în strictă corespundere cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului;
- Consfințirea limbii române ca limbă oficială;
- Integrarea în structurile euroatlantice;
- Asigurarea transparenței formării, administrării și controlului utilizării resurselor financiare publice;
- Reparația de către stat a pagubelor materiale cauzate cetățenilor prin infracțiuni (statul, la rândul său, își va recupera pierderile prin acțiunea de regres împotriva persoanei vinovate);
- Introducerea dreptului la moștenire legală pentru rudele de orice grad, excluzând dreptul de moștenire legală al statului.

Independența sistemului judecătoresc

- Asigurarea independenței activității judecătorilor;
- Modificarea statutului Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) pentru aducerea acestuia în conformitate cu art.1 din Legea cu privire la CSM, conform căreia CSM este organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești;
- Numirea președinților instanțelor de judecată prin concurs de către CSM;
- Restructurarea instanțelor de judecată specializate, prin introducerea unui sistem unic de instanțe de drept comun, evitându-se astfel târăgănarea examinării acțiunilor;
- Lichidarea instituției admisibilității în cadrul proceselor de judecată, care îngreudește dreptul justițiabilului la un recurs efectiv;
- Introducerea unui mecanism transparent de propunere și selectare a candidaților la funcția de judecător în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Reformarea procuraturii, poliției și a altor servicii

- Adoptarea unei noi legi cu privire la procuratură, conform standardelor europene;
- Numirea prin concurs a procurorilor de către Consiliul Superior al Magistraturii;
- Acordarea statutului de magistrat procurorilor și demilitarizarea procuraturii;
- Limitarea competențelor procurorului doar la conducerea urmăririi penale și susținerea învinuirii din partea statului în instanțele de judecată;
- Alinierea legii cu privire la poliție și a Serviciului de Informații și Securitate (SIS) la standardele europene;
- Adoptarea legii lustrației și desecretizarea arhivelor SIS;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Înființarea Departamentului de Studiere a Arhivelor Securității.

Eficientizarea luptei împotriva corupției

- Verificarea activității de combatere a corupției, desfășurate până în prezent, eficientizarea și reorganizarea acestei activități;
- Combaterea corupției, în primul rând la nivelul funcționarilor de rang înalt și demnitarilor de stat;
- Combaterea economiei subterane;
- Curmarea practicilor de persecutare a persoanelor fizice și juridice sub pretextul luptei împotriva corupției;
- Publicarea informației complete despre averea deputaților, miniștrilor, a celorlalți funcționari și a familiilor acestora, precum și monitorizarea strictă a averii în perioada mandatului/deținerii funcției;
- Expertizarea marilor contracte de privatizare a bunurilor din patrimoniul statului, realizate în perioada guvernării comuniste.

Administrația publică

- Aplicarea directă a aquis-ului comunitar;
- Optimizarea structurii administrației publice la toate nivelurile, în special la nivel central, în vederea reducerii cheltuielilor inutile pentru aparatul administrației de stat;
- Modificarea legii cu privire la funcționarul public astfel încât dubla cetățenie să nu constituie un impediment pentru ocuparea funcției, iar procedura de angajare să nu fie condiționată de aprobări la nivel de guvern;
- Stabilirea salariului minim garantat pentru funcționarii publici în valoare de 2000 lei, menținerea salariului minim la un nivel cu 25% mai mare decât coșul minim de consum;
- Implementarea și promovarea guvernării electronice în instituțiile administrației publice în vederea facilitării accesului la informație al cetățenilor, fluidizării și raționalizării fluxului de documente etc;
- Excluderea finanțării pe criterii politice a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi de către unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de către guvern, diminuarea controlului de stat în planificarea veniturilor și cheltuielilor în bugetele locale;
- Susținerea implementării de politici investiționale pentru îmbunătățirea oportunităților de dezvoltare a localităților;
- Transmiterea integrală a patrimoniului public local la administrația publică locală;
- Depolitizarea serviciului public prin asigurarea angajării funcționarilor publici în baza concursurilor deschise, asigurându-se astfel transparența și respectarea principiului meritocrației în procesul de selecție.

Libertatea de exprimare și independența mass-media

- Asigurarea independenței mass-media;
- Garantarea reală și efectivă a dreptului fiecărui cetățean la opinie și la libera exprimare, precum și la o informare corectă;
- Garantarea accesului la informație pentru toți ziarisții, indiferent de mediile de informare pe care le reprezintă;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Crearea condițiilor pentru dezvoltarea presei scrise și electronice;
- Asigurarea independenței editoriale a posturilor publice de radio și televiziune;
- Depolitizarea Consiliului Coordonator al Audiovizualului și asigurarea maximei transparențe în desfășurarea concursurilor de eliberare a licențelor de emisie și a frecvențelor;
- Încurajarea dezvoltării mass-media regionale;
- Crearea unui cadru legislativ și normativ care să garanteze condiții economice egale pentru toți actorii de pe piața mass-media și a activității editoriale, eliminând astfel practicile discriminatorii instituite de regimul comunist;
- Crearea condițiilor pentru dezvoltarea pieței informaționale și a pieței de publicitate;
- Integrarea Republicii Moldova în spațiul informațional european.

II. Dezvoltarea economică

Economia deschisă și liberalizarea tranzacțiilor comerciale reprezintă o componentă esențială a liberalismului economic. Politica economică a Partidului Liberal este orientată spre creștere economică pe termen lung. Integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană este sarcina de reper în elaborarea strategiilor de dezvoltare economică și în realizarea acțiunilor pentru implementarea acestora. Echilibrarea repartitiei veniturilor, îmbunătățirea nivelului de trai al categoriilor de populație defavorizate reprezintă prioritățile sociale de care se ține cont în promovarea politicilor economice ale Partidului Liberal.

Dezvoltare durabilă prin liberalism economic

- Creșterea nivelului de viață al cetățenilor prin asigurarea condițiilor economice suficiente pentru crearea locurilor de muncă, reducerea șomajului și majorarea consumului intern;
- Stimularea exportului produselor autohtone prin promovarea politicilor fiscale, monetare, informaționale și de protecție a concurenței loiale, în modul în care se ating obiectivele de bază: profitabilitatea înaltă a exportului și accesul facil pe piețele externe;
- Creșterea volumului de investiții străine prin generarea interesului economic sporit față de Republica Moldova și prin crearea climatului investițional adecvat așteptărilor investitorilor străini, asigurându-li-se o activitate economică liberă și transparentă;
- Stimularea producătorilor autohtoni, în special a categoriilor de produse și servicii care, în marea majoritate, provin din import;
- Îmbunătățirea cadrului legal economic, având drept obiectiv intensificarea circulației mijloacelor bănești între agenții economici, asigurarea încrederii în relația de parteneriat și în mecanismele financiare implementate de stat;
- Atragerea resurselor financiare ieftine în sistemul bancar prin participarea mai activă a băncilor străine la viața economică a Republicii Moldova;
- Eradicarea corupției.

Politica bugetar-fiscală stimulatorie

- Echilibrarea repartitiei veniturilor, îmbunătățirea nivelului de trai al categoriilor de populație defavorizate;
- Aplicarea instrumentelor fiscale stimulatorii și de motivare a antreprenoriatului activ în vederea creării locurilor noi de muncă și diversificării activităților de producție și prestație, prin acordarea de facilități fiscale;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Reducerea cotelor TVA și a taxelor vamale în cazul importului de utilaje tehnologice performante, introducerea în lista livrărilor scutite de TVA a pesticidelor și îngrășămintelor;
- Diversificarea facilităților fiscale pentru stimularea gospodăriilor țărănești;
- Asigurarea stabilității prevederilor fiscale prin fixarea termenului de implementare a modificărilor de legislație, evitarea modificărilor legislative în anul de gestiune contabilă;
- Elaborarea mecanismului de redistribuire a încasărilor din TVA între Autoritățile Publice Locale și Autoritățile Publice Centrale;
- Creșterea capacității de administrare fiscală și colectare a impozitelor și taxelor, odată cu reducerea sarcinilor administrative suportate de contribuabili;
- Repartiția uniformă a poverii fiscale pentru contribuabili și echilibrarea structurii cheltuielilor în bugetul de stat;
- Acordarea subvențiilor fiscale persoanelor fizice prin excluderea din venitul impozabil a investițiilor de durată, precum: cheltuielile destinate achiziționării tehnicii de calcul, asigurărilor pe viață (personală și a membrilor de familie), dobânzile achitate pentru creditul imobiliar, cheltuielile destinate achitării taxelor de studii superioare și postuniversitare;

Politica monetară

- Coordonarea politicii economice și bugetar-fiscale cu politica monetară;
- Diversificarea și adecvarea instrumentelor monetare de țintire a inflației;
- Controlul strict al formării prețurilor pentru serviciile comunale și pentru carburanți;
- Elaborarea metodologiei oficiale de calcul a prețurilor, în scopul evitării practicilor speculative ale monopoliștilor naturali;
- Perfecționarea cadrului juridic de reglementare a relațiilor dintre consumatorii și prestatorii de servicii în domeniul respectiv;
- Stabilirea rezervelor de stat la produsele alimentare cu frecvență înaltă de consum și cu impact important asupra indicelui prețului de consum;
- Stimularea dezvoltării pieței obligațiunilor pentru creșterea atractivității climatului investițional și creditarea proiectelor investiționale la dobânzi optime;
- Consolidarea exercițiului de autonomie locală pentru creșterea gradului de accesibilitate a APL la piețele de capital;
- Contribuirea la dezvoltarea sectorului agroindustrial, la intensificarea tranzacțiilor de export.

Politica de dezvoltare a sectorului agrar

- Crearea unui management integrat la nivel republican pentru asigurarea pieței de desfacere a producătorilor agricoli;
- Conectarea sectorului agricol la sistemul „industrie-distribuție-consum” pentru aprovizionarea pieței interne, dar și la sistemul „industrie de procesare–logistică modernă- export”, în scopul intensificării tranzacțiilor de comerț extern;
- Aplicarea benevolă a celor două forme de organizare a activităților agricole: privat-familială și consolidarea terenurilor, statul acordând sprijin în mod echilibrat tuturor structurilor;
- Alinierea legislației Republicii Moldova la cerințele legislației Uniunii Europene pentru obținerea mărcii europene (ștampila ovală), în scopul exportului de produse din carne și lapte în spațiul Uniunii Europene;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Subvenționarea agriculturii în proporție de 30% pentru un hectar cultivat, conform mediei de subvenționare agricolă din țările Uniunii Europene;
- Subvenționarea cu 800 de lei de la bugetul de stat și acordarea anuală a unui bonus de 30 l motorină pentru un hectar cultivat;
- Acordarea de suport producătorilor agricoli și investitorilor pentru stimularea reducerii consumului de energie și înlocuirea combustibililor tradiționali cu biocombustibili și surse energetice alternative (eoliană, solară, hidro, biodiesel);
- Promovarea și dezvoltarea agriculturii ecologice;
- Conlucrarea cu producătorii agricoli din spațiul Uniunii Europene la dezvoltarea și producerea materialului semincer de tip „super-elita”, „elita” și „I reproducție”;
- Stimularea reînnoirii prin metode fiscale a parcului de mașini și tractoare și reducerea consumului de la 100 - 110 l motorină la hectar până la 55-60 l la hectar, conform standardelor Uniunii Europene;
- Dezvoltarea zootehniei și creșterea ponderii acestora în totalul producției agricole până la 50%, în 2013, prin subvenționarea producției zootehnice;
- Susținerea și stimularea investițiilor în renovarea și construcția abatoarelor autorizate;
- Atragerea investițiilor străine și autohtone pentru creșterea animalelor de prăsilă omologate și neomologate pe teritoriul Republicii Moldova;
- Implementarea programului SITA (Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor) până în anul 2012;
- Susținerea și subvenționarea domeniului zooveterinar, prin crearea fermelor familiale, în care fiecare crescător de animale să îngrijească nu mai puțin de 5 bovine și porcine;
- Încurajarea producătorilor autohtoni din domeniul de procesare, uscare și congelare a fructelor și legumelor prin diverse mecanisme legislative și acte normative, precum și protejarea pieței interne de fluxul masiv de nutrețuri combinate din alte țări;
- Dezvoltarea și susținerea Asociațiilor Științifice și de Producție „Selecția” și „Porumbeni”, a Institutului de Zootehnie și Medicină Veterinară și Institutului de Viticultură și Vinificație;
- Asigurarea transparenței și echității în gestiunea mecanismului de subvenționare pentru asimilarea totală a resurselor financiare alocate, inclusiv în pomicultură, viticultură, apicultură, pentru terenuri protejate, tehnică și mașini pentru horticultură;
- Promovarea politicilor de consolidare a terenurilor agricole și susținerea renovării sistemelor de irigație, în baza principiilor benevole;
- Elaborarea cadrului legal stimulatoriu privind accesul producătorilor agricoli la suprafețele de comerț organizat și la rețeaua de distribuție activă a produselor agricole;
- Stimularea investițiilor străine în scopul relansării sectoarelor de cultivare a plantelor aromatice și medicinale, pisciculturii și apiculturii;
- Crearea unor centre agroindustriale inovaționale, care să servească drept model pentru preluarea practicilor internaționale și a tehnologiilor moderne de către asociațiile agricole și gospodăriile țărănești.

Silvicultura

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Încetarea practicii de dare în arendă a suprafețelor de păduri din fondul silvic de stat persoanelor fizice;
- Întreruperea procesului de industrializare a fondului forestier cu valoare de unicat din luncile Prutului, Nistrului și din rezervațiile naturale;
- Extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră din contul terenurilor degradate;
- Conservarea peisajului rural național;
- Asigurarea integrității fondului forestier, protejarea tuturor pădurilor și a vegetației forestiere, în special a perdelelor forestiere de protecție a câmpurilor agricole și a vegetației din luncile râurilor.

Dezvoltarea rurală și modernizarea satelor

- Accelerarea procesului de dezvoltare rurală;
- Asigurarea tuturor localităților cu acces la rețeaua de drumuri publice;
- Construcția drumurilor de ocolire a localităților, în perspectivă strategică ;
- Refacerea și dezvoltarea infrastructurii de bază, respectiv, drumuri, apă, canalizare, conectarea localităților la rețelele de gaz și gestionarea deșeurilor;
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor energetice, promovarea utilizării resurselor energetice regenerabile specifice zonei rurale;
- Crearea facilităților pentru tinerii specialiști în scopul încadrării în muncă în mediul rural;
- Direcționarea investițiilor străine și republicane către localitățile rurale;
- Organizarea cursurilor de recalificare gratuite pentru populația rurală, pentru reducerea șomajului și a dependenței de producția agricolă;
- Stimularea diversificării activităților economice, altele decât cele agricole, și a serviciilor din mediul rural;
- Extinderea serviciilor medicale în mediul rural, prin crearea oficiilor pentru medicii de familie și stimularea celor care se stabilesc cu traiul în mediul rural;
- Dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, promovarea artei populare și a tradițiilor culturale locale;
- Corelarea politicilor publice de dezvoltare sectorială: infrastructură și transporturi, creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltare rurală, educație și sănătate, mediu și promovarea parteneriatului public-privat în scopul excluderii diferenței dintre nivelul de trai din zona rurală și cea urbană;
- Reabilitarea, întreținerea și promovarea siturilor naturale și istorice;
- Realizarea unor asocieri între zonele urbane și cele rurale în scopul valorificării potențialului complementar al acestora.

Asigurarea securității energetice

- Eliminarea monopolului energetic exercitat de Federația Rusă, diversificarea furnizorilor externi;
- Garantarea securității energetice a statului este prioritară pentru dezvoltarea economică și socială a Republicii Moldova. Dezvoltarea durabilă din perspectiva sectorului energetic impune garantarea aprovizionării societății cu resurse energetice la prețuri rezonabile în raport cu tendințele piețelor internaționale;
- Modernizarea sistemului de transport și distribuție, dezvoltarea interconexiunilor și diversificarea surselor de import de gaze naturale și alte resurse energetice;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Instalarea stațiilor de evidență (contoarelor) în scopul controlului strict al volumelor importurilor de gaze naturale;
- Demonopolizarea și garantarea concurenței loiale pentru desfășurarea tranzacțiilor comerciale și organizarea prestațiilor în domeniu;
- Stimularea dezvoltării energiilor regenerabile: eoliană, solară, biomasă, inclusiv cea a deșeurilor urbane;
- Implementarea unor măsuri orientate spre economia de energie prin conservarea și reducerea cheltuielilor de transport a resurselor energetice către consumatorul final;
- Modernizarea centralelor electrotermice în funcție de viabilitatea lor economică și transferarea CET-urilor în gestiunea Autorităților Publice Locale, excluderea intermediarilor din procesul de livrare a energiei termice consumatorului final;
- Adoptarea metodologiilor de calculare corectă a prețului de vânzare a resurselor energetice și monitorizarea activității importatorilor pentru asigurarea corectitudinii și transparenței;
- Elaborarea unei strategii pentru situațiile de criză energetică în importul de gaze naturale și de alte resurse energetice de alternativă;
- Stabilirea statutului de proprietate pentru investițiile efectuate către consumatorii casnici (3 mlrd lei) la implementarea Programului de Gazificare (din 2001-2002) și legiferarea lor;
- Dezvoltarea infrastructurii și asigurarea stocurilor strategice interne, a interconexiunilor și cooperării cu sistemele energetice regionale, inclusiv construcția gazoductului Iași – Bălți – Drochia;
- Construcția liniei de cale ferată cu ecartament european Chișinău – Ungheni Iași.

Politici de stimulare a mediului de afaceri

- Garantarea dreptului la siguranță personală, proprietate privată, de a încheia liber acorduri și a desfășura activități economice, fără influențe negative din partea statului;
- Stimularea mediului de afaceri bazat pe libera concurență, dezvoltarea întreprinderilor, în special a celor mici și medii;
- Crearea incubatoarelor de afaceri în baza parteneriatelor dintre centrele universitare și mediul de afaceri, în scopul atragerii, plasării și implementării tehnologiilor performante;
- Asigurarea și menținerea luptei contra tuturor formelor de monopol;
- Promovarea și stimularea exporturilor prin creșterea performanțelor economice, modernizarea produselor, tehnologiilor și racordarea la standardele internaționale;
- Crearea și dezvoltarea alianțelor strategice pentru preluarea și utilizarea de know-how de la firme cu renume internațional pentru menținerea piețelor actuale de desfacere și pătrunderea pe noi piețe;
- Identificarea sectoarelor și domeniilor competitive din industria autohtonă cu scopul extinderii structurii și geografiei exporturilor;
- Elaborarea și realizarea în practică a unei politici economice la nivel național pentru creditarea IMM (întreprinderilor mici și medii), în colaborare cu băncile comerciale, care să propună și proiecte individuale în acest scop;
- Acordarea de subvenții și garanții din partea statului pentru creditarea bancară pe termen lung și la rate ale dobânzilor mai reduse a IMM;
- Dezvoltarea relațiilor de parteneriat dintre stat și organismele financiare internaționale, în cadrul unor proiecte mixte de creditare, garantare a investițiilor străine și subvenționare a mediului de afaceri, preponderent pentru întreprinderile mici și mijlocii;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Perfecționarea cadrului juridic privind relațiile debitor - creditor, astfel încât contractul de gaj să obțină statutul de titlu executoriu în vederea simplificării procedurilor pentru obținerea de credite de către IMM;
- Atragerea investițiilor străine pentru dezvoltarea industriei agroalimentare prin acordurile în lohn, ceea ce va permite diversificarea produselor și intensificarea tranzacțiilor de export, dezvoltarea pieții muncii;
- Acordarea de credit preferențial și suport financiar pentru conformarea producătorilor autohtoni la standardele internaționale - ISO, încetarea practicii dublării certificatelor europene în Republicii Moldova.

Politici de dezvoltare a turismului

- Perfecționarea cadrului legal și instituțional în domeniul turismului prin implementarea sistemelor de calitate a serviciilor turistice, prin armonizarea legislației turistice cu cea a Uniunii Europene;
- Stimularea investițiilor ce țin de localizarea lanțurilor hoteliere internaționale;
- Dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu țările Uniunii Europene pentru promovarea imaginii Republicii Moldova ca destinație turistică internațională;
- Crearea ofertelor de turism receptor bazate pe prestarea serviciilor medicale în domeniul stomatologiei, balneologiei, procedurilor terapeutice ș.a.;
- Extinderea calendarului evenimentelor bazat pe organizarea festivalurilor gastronomice internaționale, în colaborare cu țările dezvoltate din UE, concertelor cu programe artistice speciale, conferințe, congrese ș.a.;
- Valorificarea patrimoniului istoric și cultural și elaborarea itinerariilor turistice transfrontaliere;
- Creșterea gradului de accesibilitate a turiștilor în rezervațiile naturale pentru dezvoltarea turismului ecologic, în conformitate cu normele și limitele de găzduire a turiștilor, ce previn impactul negativ asupra mediului;
- Diversificarea instrumentelor fiscale, financiare, de instruire și consultanță în susținerea IMM din domeniul turismului rural;
- Modernizarea infrastructurii generale în zonele turistice noi, dezvoltarea stațiunilor din perimetrul zonelor de odihnă tradiționale: Vadul lui Vodă, Soroca, Cahul, Călărași ș.a.

Politici de dezvoltare a comerțului

- Corelarea mai eficientă a sferei producției cu cea a consumului, liberalizarea tranzacțiilor comerciale;
- Promovarea unei politici de comerț extern capabile să genereze creșterea economică a industriei agroalimentare, ușoare și de prelucrare;
- Dezvoltarea comerțului intern și pe cale de consecință a multor domenii de activitate și ramuri ale economiei naționale: industria, agricultura, sectorul terțiar;
- Eficientizarea mecanismelor de control ale statului în stabilirea calității bunurilor și serviciilor oferite consumatorilor;
- Organizarea unui sistem de informare util pentru consumatori;
- Asigurarea protecției accesului consumatorului la justiție prin garantarea dreptului de recuperare a contravalorii, în conformitate cu politicile privind protecția consumatorilor din Uniunea Europeană;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Crearea Agenției de Stat de Protecție a Consumatorului în scopul garantării respectării drepturilor consumatorilor;
- Stimularea dezvoltării comerțului în mediul rural prin organizarea diferitelor forme de comerț cu amănuntul: comerțul independent, asociat, integrat;
- Extinderea geografiei exporturilor și crearea reprezentanțelor permanente la cele mai mari târguri și expoziții internaționale pentru organizarea campaniilor de promovare a produselor autohtone în țările cu putere de absorbție înaltă a pieței de consum;
- Susținerea producătorilor din mediul rural prin promovarea tranzacțiilor cu produse ecologice și a tranzacțiilor de export de mărfuri agroalimentare;
- Crearea cadrului de dezvoltare a comerțului cu servicii pe baza principiilor comerțului internațional.

III. Politica externă

Republica Moldova are nevoie de o politică externă ofensivă, de construcția unor alianțe și parteneriate în măsură să garanteze independența, suveranitatea și integritatea teritorială a statului, aderarea la Uniunea Europeană, relații economice reciproc avantajoase și protecția cetățenilor aflați la muncă peste hotare. Direcțiile principale de politică externă ale Partidului Liberal sunt următoarele:

- Îndeplinirea integrală a angajamentelor asumate față de Consiliul Europei și Uniunea Europeană în domeniul consolidării instituțiilor democratice, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, asigurării independenței mass-media, justiției și autonomiei locale;
- Semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană până în anul 2010;
- Dobândirea dreptului de liberă circulație a cetățenilor Republicii Moldova în țările UE până în anul 2010;
- Aprofundarea Parteneriatului strategic cu SUA și integrarea în structurile euroatlantice;
- Dezvoltarea și aprofundarea relațiilor bilaterale cu România, inclusiv încheierea unui Acord de Parteneriat Strategic pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană într-un orizont de timp scurt și mediu, prin includerea Republicii Moldova în pachetul țărilor din Balcanii de Vest;
- Întreprinderea unor demersuri diplomatice eficiente pe lângă autoritățile de stat ale României, care să conducă la simplificarea și urgentarea procesului de redobândire a cetățeniei române de către cetățenii în drept ai Republicii Moldova;
- Facilitarea accesului cetățenilor moldoveni în România, inclusiv prin deschiderea consulatelor române la Cahul și Bălți;
- Dezvoltarea unor relații aprofundate cu Ucraina și cooperarea bilaterală în plan regional;
- Construirea unor relații bilaterale pragmatice cu Federația Rusă, plecând de la principiile respectării independenței, suveranității, integrității teritoriale și a caracterului unitar al Republicii Moldova, eliminarea prezenței militare ruse;
- Ieșirea din Comunitatea Statelor Independente;
- Încheierea unor parteneriate politico-diplomatice cu statele membre ale UE ce sprijină perspectivele de aderare ale Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- Valorificarea cadrului regional de cooperare oferit de UE și participarea activă la Sinergia Mării Negre, promovată de România, la inițiativa polono-suedeză privind Parteneriatul Estic și participarea la Programul de Vecinătate al Uniunii Europene;
- Implementarea Planului Individual de Acțiuni NATO - Republica Moldova și începerea negocierilor asupra Planului de Acțiuni privind pregătirea pentru aderare (MAP);

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Semnarea acordurilor bilaterale de protecție a drepturilor cetățenilor Republicii Moldova angajați la lucru în statele UE și Rusia.

IV. Educația și Cercetarea

Partidul Liberal declară educația drept domeniu prioritar și va aplica politici de relansare a educației în scopul dezvoltării durabile a societății în baza cunoașterii și a cercetării. Studiile medii gimnaziale urmează a fi obligatorii, iar studiile preuniversitare (liceale și profesionale) și cele universitare trebuie să fie accesibile tuturor cetățenilor Republicii Moldova.

- Ridicarea statutului social al profesorului prin declararea educației drept sferă prioritară de dezvoltare a societății, alinierea sistemului educațional la normele și valorile europene, pentru integrarea acestuia în spațiul european al cunoașterii;
- Alocarea de la bugetul de stat pentru întreținerea învățământului a minim 10% din PIB, cu o creștere de la 1,8 miliarde de lei, actualmente, la 7 miliarde de lei, conform ultimelor tendințe ale Uniunii Europene;
- Elaborarea și adoptarea unui nou Cod al Educației, în conformitate cu normele și valorile europene, actele internaționale la care Republicii Moldova este Parte;
- Stabilirea salariului minim garantat, în valoare de 2000 lei, menținerea salariului minim la un nivel cu 25% mai mare decât coșul minim de consum;
- Diminuarea sarcinii didactice a profesorilor din sistemul preuniversitar până la 10-12 ore, în funcție de gradul didactic, și în sistemul universitar până la 6-10 ore, în funcție de gradele didactico-științifice;
- Asigurarea gratuității învățământului finanțat de la bugetul de stat;
- Realizarea reformei complexe a sistemului educațional, inclusiv prin: reglementarea calității educației la toate nivelurile – preuniversitar, universitar; restructurarea sistemului educațional preuniversitar și universitar; înnoirea conținuturilor curriculare și a traseelor educaționale;
- Încurajarea cercetării în instituțiile de învățământ superior în baza priorităților de dezvoltare socioeconomică și relaționarea cercetărilor cu dezvoltarea economică durabilă la nivel republican și regional (diversificarea resurselor energetice; tratarea maladiilor canceroase; tehnologii informaționale și de comunicare; agricultură ecologică, nanotehnologii ș.a.);
- Redefinirea statutului cadrului didactic preuniversitar și a cadrului didactico-științific universitar, ținându-se cont de ponderea educației în dezvoltarea durabilă a societății;
- Modificarea grilei de salarizare a cadrelor didactice și didactico-științifice prin introducerea criteriului de merit și performanțe;
- Redefinirea rolului cercetării științifice conform standardelor Uniunii Europene;
- Reorganizarea Ministerului Educației și Tineretului în Ministerul Educației și Cercetării, investit cu funcția de monitorizare a proceselor în instituțiile (pre) universitare;
- Reconceptualizarea curriculei școlare prin decongestionarea conținuturilor și flexibilizarea traseelor educaționale gimnaziale și liceale în baza adevărului științific;
- Reformarea conceptului de instituție preuniversitară prin plasarea elevului în centrul procesului educațional și crearea condițiilor civilizate de instruire: apă caldă, încălzire autonomă, alimentație sănătoasă, asigurarea serviciilor medicale, inclusiv de asistență psihologică;
- Garantarea de facto a autonomiei universitare și a libertăților academice pentru instituțiile de învățământ superior acreditate, inclusiv descentralizarea sistemului educațional preuniversitar prin acordarea autonomiei instituționale în gestionarea bugetelor, resurselor umane, elaborarea strategiilor de dezvoltare pe termen scurt și mediu.

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

V. Tineretul și Sportul

Partidul Liberal constată că politicile guvernării comuniste au condus la exodul masiv al forței de muncă tinere peste hotare. Tinerii specialiști nu sunt apreciați la valoarea lor. În condițiile dezechilibrului social și necesității înnoirii clasei politice din Republica Moldova, Partidul Liberal va promova tinerii și va contribui la formarea unei noi generații de politicieni. Partidul Liberal va încuraja autoritățile publice și sfera privată în aplicarea unor politici cu impact în rândul tinerilor. În acest scop, PL are următoarele obiective:

- Majorarea burselor studenților până la minim 50 de Euro;
- Acordarea burselor stimulative pentru elevii și studenții care înregistrează performanțe;
- Încurajarea implicării tinerilor în viața publică, inclusiv în politică, și promovarea lor în funcții executive;
- Aplicarea unor programe de informare și consultanță pentru tineri, precum și crearea unei rețele regionale și republicane de consultanță, în parteneriat cu organizații neguvernamentale;
- Înlesnirea accesului tineretului la surse de creditare a învățământului cu rambursarea după absolvire într-un termen și la o dobândă avantajoasă;
- Adoptarea unui program de construcție a locuințelor pentru tinerii lipsiți de posibilități financiare;
- Aplicarea unui sistem de creditare pentru tinerii, în special din mediul rural, care vor să înceapă o afacere și încurajarea lor prin scutirea de impozite pe termen de 3 ani de la începutul activității;
- Suplimentarea numărului de locuri finanțate de la buget în instituțiile de învățământ superior de stat;
- Asigurarea studenților cu locuri în cămine;
- Renovarea actualelor cămine și construcția căminelor în sistem de parteneriat public-privat;
- Încurajarea și sprijinirea investitorilor pentru construirea unor cămine studențești private;
- Acordarea reședinței în localitățile de studiu pe baza carnetului de student, indiferent dacă locuiesc sau nu în cămine;
- Stabilirea și dezvoltarea de noi parteneriate între universitățile din Republica Moldova și cele din străinătate, astfel încât un număr cât mai mare de studenți să poată avea acces la stagii de formare și de studiu în străinătate, prin introducerea principiului „student cu cel puțin un an de studiu într-o altă universitate europeană”;
- Realizarea unei reforme în domeniul sistemului de burse pentru a încuraja persoanele juridice din sectorul privat să susțină financiar elevii din învățământul profesional, liceal, universitar, precum și doctoranzii;
- Acordarea de sporuri salariale în cazul optării tinerilor specialiști pentru mediul rural;
- Stimularea prin facilități fiscale a agenților economici care angajează tineri specialiști;
- Asigurarea cu transport scolar gratuit a elevilor care frecventează școala din localitatea învecinată;
- Sporirea investițiilor în bazele sportive prin implicarea autorităților Administrației Publice Locale și a întreprinzătorilor autohtoni;
- Dezvoltarea sportului de masă prin promovarea educației fizice în școală, familie, societate;
- Asigurarea accesului gratuit la bazele sportive publice pentru tinerii din familiile cu venituri mici;
- Crearea condițiilor pentru practicarea sportului de către persoanele cu dizabilități, organizarea unor competiții republicane ale sportivilor cu handicap, dezvoltarea sportului de performanță pentru aceste persoane și participarea celor mai buni sportivi la competiții internaționale;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Susținerea și promovarea tinerilor care înregistrează succese remarcabile în activități sportive pentru a dezvolta sportul de performanță.

VI. Sănătatea

Pornind de la convingerea că, pentru asigurarea progresului economic și social, starea de sănătate a populației are o importanță determinantă, acțiunile PL vor contribui la ameliorarea și fortificarea sănătății populației prin intermediul reformelor în cadrul sistemului, acordându-se o atenție specială ridicării calității serviciilor medicale în comune și sate și asigurării depline cu medici de familie.

- Stabilirea salariului minim garantat, în valoare de 2000 lei, menținerea salariului minim la un nivel cu 25% mai mare decât coșul minim de consum;
- Majorarea alocărilor bugetare pentru sănătate până la 7% din PIB;
- Asigurarea obligatorie de sănătate care va acoperi toate cheltuielile de diagnostic și tratament, cu excepția serviciilor stomatologice și a operațiilor chirurgicale efectuate peste hotare;
- Deschiderea centrelor regionale de diagnostic, înzestrate conform ultimelor standarde tehnice din domeniu;
- Înzestrarea tehnică corespunzătoare a spitalelor și dotarea lor cu mijloace de transport specializat;
- Descentralizarea sistemului de sănătate și creșterea gradului de implicare a administrației publice locale în managementul spitalicesc;
- Schimbarea paradigmei în politicile de sănătate prin transferarea centrului de greutate de la tratamentul la profilaxia bolilor și încurajarea unui mod de viață sănătos;
- Declararea prin lege organică a domeniului ocrotirii sănătății drept domeniu de prioritate republicană, în special în sistemul de asistență medicală primară din localitățile rurale;
- Promovarea unei politici transparente și echitabile a medicamentului, în ceea ce privește stabilirea prețului și eficienței;
- Sporirea participării sectorului privat la dezvoltarea serviciilor medicale, în special spitalicești;
- Adoptarea Planului republican de Resurse Umane în domeniul medical;
- Asigurarea resurselor umane necesare desfășurării unui act medical de calitate prin adoptarea măsurilor de creștere a veniturilor personalului medical;
- Remunerarea personalului medical în funcție de eficiența și finalitatea actului medical;
- Stimularea asigurărilor de sănătate private prin delimitarea netă dintre îngrijirile medicale garantate de stat și cele private;
- Asigurarea finanțării de la bugetul de stat a cercetării științifice în domeniul medical;
- Intensificarea măsurilor de medicină preventivă concomitent cu promovarea în rândul populației a programelor de educație pentru sănătate;
- Redimensionarea sistemului de asistență a mamei și copilului vizând sporirea natalității și scăderea mortalității infantile și materne;
- Eradicarea morbidității, bolilor și invalidității infantile prin programe susținute de stat;
- Înființarea Oficiului pentru promovarea și protecția drepturilor pacienților;
- Înființarea Oficiului pentru promovarea și protecția drepturilor lucrătorului medical;
- Înființarea Oficiului pentru evaluarea tehnologiilor medicale;
- Adoptarea cadrului normativ pentru activitatea medicinei private;
- Dezvoltarea sistemului de management al calității în domeniul ocrotirii sănătății;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Crearea centrelor de performanță pentru creșterea accesului populației din întreaga republică la asistența medicală înalt specializată;
- Perfecționarea cadrului normativ de evaluare și acreditare în sistemul de sănătate;
- Trecerea în subordinea Ministerului Sănătății a instituțiilor medicale departamentale.

VII. Familia, asistența socială, egalitatea de șanse

Familia are un rol fundamental în construcția unei societăți sănătoase. Partidul Liberal promovează principiul solidarității și coeziunii sociale, considerând că statul este obligat să promoveze politici eficiente de asistență socială. Partidul Liberal pledează pentru promovarea principiului egalității între femei și bărbați și consideră că rolul femeii în viața comunității civice și politice este deosebit de important.

- Promovarea politicii de austeritate bugetară prin reducerea cheltuielilor pentru aparatul administrativ;
- Stabilirea pensiei de vârstă minime în cuantumul minimului de existență, respectiv 1500 de lei;
- Stabilirea pensiei de invaliditate de gr. I în cuantumul minimului de existență, respectiv 1500 de lei;
- Stabilirea salariului minim garantat în cuantum de 2000 de lei și menținerea permanentă a salariului minim garantat cu 25 procente mai mare decât valoarea minimului de existență;
- Stabilirea indemnizației de șomaj în cuantumul minimului de existență, respectiv 1500 de lei;
- Acordarea de alocație unică pentru nașterea primului, al doilea, al treilea și următorilor copii în cuantum de, respectiv, 5000 de lei, 10 000 de lei, 15 000 de lei;
- Stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului în cuantum de 50% din venitul mediu din ultimele 6 luni, dar nu mai puțin de 50% din salariul mediu pe economie;
- Înghețarea salariilor funcționarilor publici de rang înalt pe perioada de până la eliminarea discrepanțelor salariale majore din societate;
- Modificarea Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor regimului comunist, în sensul simplificării mecanismului juridic și administrativ de restituire a bunurilor confiscate de statul sovietic;
- Alinierea standardelor și practicilor în domeniul social din republică la standardele și practicile Uniunii Europene;
- Reorientarea cheltuielilor publice în vederea reducerii substanțiale a sărăciei în rândurile copiilor și majorării ratei de școlarizare primară;
- Dezvoltarea măsurilor de protecție a copiilor bazate pe principiul comunității, în special în localitățile rurale;
- Sporirea eficacității asistenței pentru familiile defavorizate;
- Eliminarea factorilor ce limitează accesul la învățământ pentru copiii din familiile defavorizate și îmbunătățirea accesului acestora la învățământul primar și secundar, în special în localitățile rurale;
- Introducerea fondurilor private de pensii;
- Dezvoltarea programului antișomaj în scopul stabilirii numărului real de șomeri pentru angajarea în câmpul muncii și al reprofilării lor spre profesiile impuse de conjunctura economică;
- Crearea condițiilor pentru angajarea tineretului în câmpul muncii, inclusiv prin acordarea înlesnirilor fiscale agenților economici ce oferă locuri de muncă tinerilor specialiști;
- Promovarea ipotecii sociale;
- Construcția de locuințe sociale;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Utilizarea mecanismelor financiare bazate pe principiile economiei de piață (de exemplu, asociații de economii și împrumut) în sfera construcției spațiului locativ, care ar permite construcția apartamentelor, în special pentru tineret, cu termen lung de achitare (15-20 ani), crearea locurilor de muncă în construcții și industria materialelor de construcții;
- Asigurarea independenței economice egale pentru bărbați și femei, prin crearea de noi locuri de muncă pentru femei;
- Reprezentarea egală la luarea deciziilor și promovarea femeilor în posturi de conducere, în temeiul criteriilor generale de competență;
- Eradicarea tuturor formelor de violență, ce au la bază genul, prin promovarea de programe educaționale, adoptarea legilor în domeniu, colaborarea cu mass-media și societatea civilă;
- Eliminarea stereotipurilor de gen prin culturalizare și educație în familie, școală și societate.

VIII. Cultura

Partidul Liberal consideră că domeniul culturii a fost defavorizat prin subfinanțare cronică, iar valorile culturale autentice - marginalizate social. Direcțiile prioritare de acțiune ale PL în domeniul culturii sunt următoarele:

- Stabilirea salariului minim garantat pentru lucrătorii muzeelor, bibliotecilor, altor instituții de cultură în valoare de 2000 de lei, menținerea salariului minim la un nivel cu 25% mai mare decât coșul minim de consum;
- Renovarea și construcția caselor și căminelor culturale;
- Alocarea suplimentară către primării de la bugetul de stat a mijloacelor financiare necesare reconstrucției și modernizării caselor și căminelor culturale;
- Transformarea ulterioară a caselor și căminelor culturale în Centre de cultură multifuncționale: proiectarea filmelor, spectacole, activități cultural-artistice pentru copii și tineret etc.;
- Promovarea programelor de dezvoltare culturală a satelor;
- Susținerea financiară a organizării de către instituțiile culturale republicane a spectacolelor la sate;
- Stabilirea unei alocații bugetare anuale unice pentru organizarea de către primării a sărbătorii „Hramul satului”;
- Încurajarea revenirii comunităților rurale la tradițiile culturale „Jocul satului”, „Hora satului”;
- Promovarea unor politici culturale bazate pe unitatea de cultură, istorie, patrimoniu, tradiții și limbă dintre România și Republica Moldova;
- Protecția și promovarea culturii minorităților naționale;
- Reforma sistemului de finanțare a culturii;
- Asigurarea condițiilor favorabile creației culturale și protejării patrimoniului cultural;
- Încurajarea tinerelor talente;
- Recunoașterea valorii, ridicarea statutului social, recompensarea în diverse forme a marilor personalități ale culturii;
- Promovarea proiectelor uniunilor de creație;
- Promovarea turismului cultural, susținerea artizanatului și a meșteșugurilor populare;
- Integrarea patrimoniului cultural național în sistemul valorilor culturale europene;
- Informatizarea tuturor bibliotecilor și completarea fondurilor de carte în limba română și în alte limbi;
- Începerea restaurării obiectelor din patrimoniul național (muzee, mănăstiri, biserici, alte edificii de valoare națională);

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Revizuirea și actualizarea Nomenclatorului de stat al monumentelor.

IX. Protecția mediului înconjurător

Standardele europene presupun o atenție deosebită acordată protecției mediului, respectarea normelor de mediu reprezintă o condiție obligatorie pentru integrarea în Uniunea Europeană. Eforturile PL vor fi concentrate pe următoarele direcții de acțiune:

- Definitivarea cadrului juridic de mediu existent în conformitate cu cerințele, directivele și standardele UE;
- Susținerea programelor și strategiilor de mediu și de dezvoltare durabilă elaborate în Republica Moldova pentru a deveni parte integrantă a Programului de guvernare a republicii;
- Crearea condițiilor pentru funcționarea și respectarea legislației de mediu și a principiilor dezvoltării durabile atât de puterea centrală, cât și de cea locală;
- Administrarea ecologică și durabilă a resurselor naturale;
- Susținerea unui program republican de conservare a solurilor și de reconstrucție ecologică a terenurilor supuse alunecărilor;
- Sprijinirea tendințelor de extindere a fondului forestier până la 17-20 la sută din teritoriul republicii;
- Susținerea elaborării și implementării de către fiecare localitate a planurilor locale de acțiuni de mediu (PLAM);
- Stimularea cooperării transfrontaliere, regionale și continentale a ecologiștilor din Republica Moldova;
- Dezvoltarea capacităților ONG (10-15% din Fondul ecologic republican și din fondurile ecologice locale), susținerea comunității neguvernamentale de mediu și integrarea acesteia în comunitatea ecologică europeană;
- Promovarea unei legi cu privire la fondul ecologic republican și local, prin care 50% din fondul respectiv să fie orientate spre creditarea fără dobândă a activităților de mediu (colectarea și reciclarea deșeurilor, construirea sistemelor de canalizare și a stațiilor de purificare, plantarea fâșiilor forestiere și împădurirea terenurilor degradate, extinderea spațiilor verzi și de agrement în orașe și sate, crearea centrelor naționale, județene și locale de instruire, informare și educație ecologică etc.);
- Scutirea de taxe a importurilor de tehnologii nonpoluante și de echipament destinat energiilor alternative;
- Susținerea extinderii ariilor protejate, a creării unui serviciu de administrare a ariilor protejate și a fondării unor parcuri transfrontaliere în bazinele râurilor Prut și Nistru;
- Susținerea unui program republican de informare, conștientizare și educație ecologică.

X. Problema transnistreană

Partidul Liberal consideră că singura soluție a problemei transnistrene este retragerea neîntârziată, deplină și necondiționată a armatei ruse din raioanele din stânga Nistrului, în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Federația Rusă la summitul OSCE de la Istanbul din anul 1999. Din perspectiva acestui deziderat, Partidul Liberal va acționa pe următoarele direcții:

- Atragerea cetățenilor din regiunea transnistreană prin dezvoltare economică, crearea condițiilor pentru creșterea nivelului de trai al populației, apropierea de Uniunea Europeană, siguranța și perspectiva zilei de mâine;

Votați Partidul Liberal!

Schimbarea în bine cu Partidul Liberal vine!

- Lărgirea și aprofundarea prezenței internaționale în regiune, inclusiv punerea în aplicare a unui mecanism european de soluționare a conflictului și invitarea în regiune a unui contingent de forțe pacifitoare internaționale, care să înlocuiască actuala structură de menținere a păcii;
- Dobândirea de către Uniunea Europeană și SUA a statutului de membri deplin la masa negocierilor, ceea ce va duce la deblocarea tratatelor, având în vedere ineficiența actualului format de negocieri de 5 plus 2, în care UE și SUA au rolul de observatori;
- Încheierea unui acord de parteneriat cu Ucraina în soluționarea problemei transnistrene;
- Aplicarea acestor măsuri ar urma să conducă la demilitarizarea regiunii, la organizarea de alegeri libere și democratice, la implicarea mai activă a societății civile în soluționarea problemelor regiunii;
- Concetățenii noștri din regiunea transnistreană trebuie integrați informațional, cultural, civic, social, economic și politic în spațiul vieții publice din Republica Moldova. Implicarea activă a populației din stânga Nistrului în procesele politice din Republica Moldova va apropia în bună măsură soluționarea conflictului transnistrean.

Votăm împreună pentru viață bună!

Votăm Partidul Liberal!

Votați Partidul Liberal!